

The background of the image is a grid of window panes, likely from a prison cell, with a dark silhouette of a person's head and shoulders in the lower-left foreground. The text is overlaid on the lower half of the image.

**MIJN VERHAAL
IN DE GEVANGENIS**

Met dank aan:

De Rode Antraciet vzw

www.derodeantraciet.be

Justitieel Welzijnswerk Beveren (CAW)

www.cawoostvlaanderen.be/begeleiding-justitieel

Centrum voor Basiseducatie Waas & Dender

www.basiseducatie.be/leerpunt-waas-dender

MIJN VERHAAL IN DE GEVANGENIS

Kunst kan inspireren tot grote en kleine verhalen. Het KMSKA wil met het project 'Mijn verhaal' mensen uitnodigen om een persoonlijk verhaal bij een kunstwerk uit zijn collectie neer te schrijven.

Dit jaar stapte De Rode Antraciet vzw mee in het project. De Rode Antraciet verzorgt een cultuur- en sportaanbod in gevangenissen in Vlaanderen en Brussel. Ze stelden voor om 'Mijn verhaal' uit te werken met een groep gedetineerden die in de gevangenis van Beveren wekelijks een cursus basiseducatie volgt. Museumgids Barbara trok met een tiental mooie reproducties van schilderijen naar hun klas. Ze begeleidde de enthousiaste cursisten om bij de reproductie van hun favoriete werk een persoonlijke interpretatie neer te schrijven én voor te lezen.

In deze publicatie lees je de verhalen. Je kunt ze ook beluisteren op:

- www.hetnieuwemuseum.be/updates/mijnverhaalgevangenis
- [www.hetnieuwemuseum.be/updates/...](http://www.hetnieuwemuseum.be/updates/)

Meer info over de methode 'Mijn verhaal':

- www.kmska.be/nl/leren/volwassenen

Vallei van Josaphat in Schaarbeek

Hippolyte Boulenger

Het goedkoopste leven

Op een zaterdagmorgen stonden we heel vroeg op om met de hele familie naar de Zandvlietse polders te trekken. Ons moeder keek na of alle fietsen goed waren en alle banden hard genoeg stonden, want we moesten allemaal een grote zak met aardappelen en groenten mee naar huis nemen.

Iedereen was klaar om te vertrekken: ik, mijn broer en mijn twee zussen. We hadden allemaal slechte kleren en rubberlaarzen aan want we zouden een hele voormiddag in de polderse kleigrond gaan ploeteren, op zoek naar overgebleven groenten en aardappelen. Tegen de middag waren onze grote jute zakken vol. We bonden de zakken goed vast op onze fiets. We reden vlug naar huis. We wisten dat we naar Oesterdam zouden gaan als we goed gewerkt hadden.

Thuis gekomen keek ons moeder snel naar de waterstand, want als het laag water was konden we nog mosselen gaan rapen. We aten snel een boterham en vertrokken met de fiets naar Oesterdam. Dat was een dik uur fietsen, juist over de grens. We waren juist op tijd, het water stond op de juiste stand. We raapten snel ieder een emmer vol mosselen. De emmers waren vol en dan was het tijd om te spelen en te zwemmen, het water stond nu boven aan de dijk en we moesten niet ver lopen om in het water te kunnen. Tegen de donkere lucht van de nacht reden we naar huis om in ons bedje te gaan slapen. Slaapwel.

Bram

Kaartspelers

Theodoor Rombouts

De mannen en de vrouwen spelen met kaarten. Ze drinken wijn en eten brood en koekjes. Ze spelen in hun huis in Frankrijk. Het is 1920 en het is winter. Het is nacht, iedereen is stil want ze willen winnen. De mensen spelen voor geld. Geld is om te leven en niet om te spelen. Het is een gevaarlijk spel.

Driss

Zelfportret met de zwarte ooglap

Rik Wouters

Ik zie een kapotte man, fysiek en psychisch. Iemand die in een soort pyjama zit. Je ziet dat hij depressief is; hij is zijn oog kwijt en is heel mager. Niet gezond, zeg maar. Ik zie dat hij jong is maar hij is veranderd door zijn problemen. 't Is iemand die het beu is; het leven beu is.

Spijtig vind ik dat voor hem, moest hij naast mij zitten, ik zou niet weten hoe ik hem zou aanspreken, omdat het niet gemakkelijk is om me in zijn plaats te zetten!

Maar ik zou wel moeite doen, of hem gewoon wakker schudden met harde woorden van 'Ja, herpak u, man, je ziet er niet uit!'. Iedereen heeft dat nodig, ik ook. Ik heb dat bij een nonkel meegemaakt en heb het ook gezien bij heel wat zware gangsters; ik heb die zien kapot gaan. Ook gewone criminelen of slachtoffers van de staat.

Hakim

Stadsontvanger

Marinus van Reymerswale

Onmacht

Ik zie twee krapullen die geld van de armen afpersen.

In mijn ogen zijn het twee mannen die corrupt zijn.

De een lijkt mij een hooggeplaatste ambtenaar, burgemeester of boekhouder in de Middeleeuwse tijd. De andere rechts is zijn medewerker, degene die het geld gaat halen bij de arme mensen door afpersing of andere praktijken.

De boeren moesten toen betalen om hun grond te kunnen behouden. Arme mensen hadden amper vlees om te eten, die gezinnen moesten hun vlees afgeven aan die crapulen van hooggeplaatste ambtenaren.

Dit gebeurt volgens mij nu nog altijd in de 21ste eeuw. De staat pakt links en rechts zonder dat wij bewust zijn van de belastingen. Dit is onmacht voor mij.

Arme mensen moeten steeds harder en langer werken voor hun gezinnen te verzorgen en rijken worden steeds rijker.

In het Frans zeggen we: 'Ils sont né avec une cuillère en or dans leur bouche.'

Dat is een van de vele onrechtvaardigheden waar ik het als vader moeilijk mee heb. Ik wil dat mijn zoon het goed heeft in deze maatschappij.

Ik zelf haat onrecht. Als ik onrecht zie of ik word onrechtvaardig behandeld zal ik er alles, maar dan ook alles aan doen om dat onrecht recht te zetten.

Soms voelen mensen zich onaantastbaar, maar dat is niemand. Dat heb ik zelf meegemaakt.

Hakim

Ijsvermaak

Jan Griffier I

De koude winter namiddag

Er was eens een dorpje. Op een koude middag daar zag ik dat het meer bevroren was.

Hierdoor konden de mensen op het ijs schaatsen; ze hadden heel veel plezier.

Ze bereidden een feestelijke maaltijd, het leek wel Kerstdag!

De boten werden op ijzers gezet zodat ze konden glijden over het ijs. Het was zalig als je zag hoeveel plezier de mensen hadden.

De kale bomen waaiden heen en weer. Ik hoorde de knorrende varkens om me heen en zag springende geiten op het ijs.

De mensen lachten en praatten met iedereen, het leek één grote familie die zich klaar maakte voor kerstavond.

De mensen haalden nog de laatste pakjes in huis voor vanavond. Kerstbomen plaatsen deden de mensen nog niet zoals nu. De mensen besteedden toen liever tijd aan het samen zijn met elkaar en met veel plezier maken.

En zo had iedereen een goede Kerstdag en een goed Nieuwjaar.

Jeffrey

Zestien september

René Magritte

Ik kijk naar buiten.

Ik zie een groot veld zover het zicht rijkt.

Het wordt begrensd in de verte met een rij bomen.

Het is al wat later in de avond en de dag wordt vervangen door de nacht.

Het is niet echt koud ook al is het einde van de zomer.

Dichter bij mijn raam staat een grote eikenboom. Hij staat echt heel fier, bijna met zijn borst vooruit.

Het bladerdak staat vol met groene bladeren.

Mijn eikenboom die ik zie door mijn venster blaakt van gezondheid. Ook al is hij de enige in het grote open veld, zijn fierheid vult de leegte om zich heen.

Wat ik zie op mijn canvas komt overeen met wat ik zie door mijn venster.

De titel van dit werk ..... 16 september ... Dag van creatie.

Juan

Keizer Karel als kind

Jan Van Beers

Opgevulde leegte

Het is het jaar 1870.

Ik zie een jongen die rijk opgevoed is, maar die ook verdriet uitstraalt. Het is een koningskind.

Hij woont in een groot paleis in België. Hij zit in de living met zijn arm rond de hals van zijn trouwe hond; een hond die hij kreeg van zijn ouders omdat ze zich schamen voor de weinige liefde die ze hem geven.

Er klinkt klassieke vioolmuziek en op de vloer ligt een tapijt van bont.

Hij heeft alles wat hij wil maar in zijn ogen lees ik eenzaamheid. De hond vult de leegte van zijn bestaan.

Ik herinner me het gevoel van alleen zijn. Bij dit schilderij voel ik me droevig en meelevend. Het doet me denken aan mijn eigen jeugd.

Lorenzo

De dans der bruid

Pieter Bruegel I

Je ziet dat dit schilderij van voor de oorlog is want alle huizen zijn nog heel. Op dit schilderij zie je een heel blij dorpje in Frankrijk dat heel graag feest.

Nu hebben ze zoals elk jaar een dorpsfeest. Iedereen in het dorp en omstreken is welkom. Ze dansen de volksdans en alle dorpelingen doen mee. Het gebeurt op het gezamenlijke plein in het dorp zelf. Ze beginnen in de middag in de zomer, dan is iedereen wakker en is het lekker warm weer en blijft het langer licht buiten.

Deze dans doen ze als ze iets te vieren hebben, bijvoorbeeld een trouw, verjaardag, nieuwjaar.

Deze mensen zijn blij, verliefd en een beetje dronken van het bier en de wijn. Als ik dit schilderij zie dan word ik helemaal blij omdat ik ook graag feest. Je hoort luide doedelzakmuziek en hard lachende mensen. Je ruikt echt heel goed de natuur, gras en bloemen en de bomen want het is in de zomer. Op de achtergrond hoor de de kerkklokken luiden. Als ik uitgenodigd werd, zou ik eerst kennis maken met de dorpelingen en daarna zou ik mee gaan feesten en ook mee drinken.

Mike voorgelezen door *Mathias*

De dans der bruid

Pieter Bruegel I

Ik zie een goed en mooi leven.

De mensen zijn goed gekleed en iedereen ziet er blij uit. De meerderheid van de mensen is aan het dansen. De mannen dragen een mes of en machete. Ik zie een dorpsfeest waar iedereen aan meedoet.

De bomen zijn groen, blijkbaar is het niet in de winter. Volgens mij is het herfst, ongeveer in de jaren 1700 of 1800. Misschien is het carnaval in het dorp. Ik denk dat dit in een Europees land is, zoals Spanje of Frankrijk.

Dit schilderij doet mij denken aan mijn grootvaders. Zij heten Lorenzo en Victor. Zij zijn 87 en 96 jaar oud. Ik hoorde altijd van hen dat de mensen vroeger met elkaar feestten in de dorpen. De mensen dansten met elkaar en voelden zich goed. Iedereen deed altijd rustig mee. Schrik bestond toen nog niet.

Ieder persoon heeft zijn eigen mening; mijn mening is dat het leven vroeger beter was, voornamelijk qua gezondheid en veiligheid. Nu hebben we wel andere dingen dan vroeger, dingen die het leven eenvoudiger maken. Maar, dat verandert mijn mening niet. Ik ben een persoon met ouderwetse principes.

Zoals de kunstenaar laat zien was het leven in die tijd echt genietbaar. Maar, helaas door onze fouten en ambities is het nu niet meer zo. De tijd is kostbaar en wat voorbij is, komt nooit meer terug, dus geniet elk moment van het leven.

Manuel

Zestien september

René Magritte

Als ik dit schilderij zie denk ik aan een verhaaltje met mijn vrienden. We waren ongeveer tussen acht en tien jaar oud en 's avonds gingen we vogels schieten met een katapult. We namen de vogels mee naar huis en dan bakten we die in de pan. Het was heel lekker!

We hadden veel plezier als we de vogels opaten.

We maakten grapjes en speelden in het dorp. Het was voor mij de leukste tijd in mijn leven en ik kijk er graag naar terug.

De tijd is nu veranderd door de opwarming van de aarde. Ik hoop dat mijn dochtertje en later haar kinderen ook nog kunnen genieten van de natuur: de bomen, de vogels en de frisse lucht, zoals ik heb gedaan met mijn vrienden in mijn jeugd.

Ik zou willen vragen dat mensen er op letten om de natuur te beschermen. De natuur is heel mooi en erg belangrijk voor ons leven en onze maatschappij.

Manuel

Vrouw bij het raam

Henry Van de Velde

It is all about loving your parents

Het is ochtend. Na het ontbijt doet de vrouw haar raam open, zoals elke dag.

Ze gaat bij het raam zitten en staart naar buiten.

Ze zit in haar veilige woonkamer waar ze haar kinderen en haar man ziet vertrekken.

Ze voelt een grote liefde voor haar man en haar kinderen. Het is wederzijds.

Hoopvol wacht ze tot ze terug thuis komen en als ze thuis komen is het altijd feest.

Dit schilderij brengt herinneringen naar boven.

De glimlach van mijn moeder... mijn moeder die wachtte op mij tot ik terug kwam van school...

Ze had altijd haar beste kleren aan. Ze zat ook altijd op een stoel te wachten.

In dit leven heb je maar één moeder en één vader.

Het is de bedoeling dat je van ze houdt en dat zij van jou houden. Hoe dan ook!

Othman

Zestien september

René Magritte

De maneschijn

De boom de grote boom

De maan de wonder maan

Het vond plaats lang geleden in Marokko op een avond in de herfst, wonderbaarlijk.

Het was 's avonds, bijna nacht. Ik zat bij de deur, keek naar de lucht en ik zag de maan.

Er waren mensen aan het bidden. Ik wou dat ik daar kon zijn en die ervaring kon delen.

Ik hoor de bladeren van de boom ritselen. Bij elk blad dat valt, wordt een wens vervuld.

Ik ruik de natuur. Elke keer als in naar de maan kijk, geeft dat mij rust en licht wanneer het donker is. Dan weet ik dat god bestaat die alles heeft geschapen!

Toen ik de laatste keer keek naar de maan, hoe moeilijk ik het ook had, ik kan het niet beschrijven, ook niet met duizend woorden, vond ik het magisch. Ik hoop dat iedereen die ervaring kan beleven.

Ik dank u voor het luisteren en nog een prettig en zinvol leven toegewenst!

Othman

Inscheping in Calais

James Tissot

Veel mensen wachten aan de houten boot. Aan de trap staat politie.

De boot ligt in het kanaal in Duitsland. Het is 1907, de zon schijnt om twee uur 's middags. Een man trekt de boot tegen de kade. Hij werkt hard. Dankzij hem kan de vrouw op de boot. Zijn baas zegt: 'Laat de vrouw maar komen!'

De vrouw gaat naar Engeland. Ze gaat op bezoek bij de dochter van de koning. Ze spreken dan over politiek.

De vrouw verzorgt zich goed. Ik wil met deze vrouw mee op vakantie gaan. Maar ik wil niet met haar trouwen, want dat is te duur!

Rachid

Landschap met de vlucht naar Egypte

Joachim Patinir

Ik zie onrust in een land, er is een opstand tegen de tsaar.

Er is een standbeeld van de tsaar kapotgeslagen. Mensen worden geslagen en gevangen genomen. Een oude man en een oude vrouw vluchten weg op een ezel met hun kleine kindje.

Dit gebeurde lang geleden in een dorp aan de zee in Rusland. Het gebeurde in de herfst, in het begin van een avond. Militairen kwamen met boten om het dorp te veroveren.

Als ik dit schilderij zie, krijg ik een gevoel van angst. Ik heb medelijden met de mensen van het dorp. Er is veel lawaai. Ik ruik de zee. Dit alles doet me denken aan de verhalen van mijn ouders en grootouders, want vroeger is dat ook in Marokko gebeurd.

Rachid

De man in de stoel

Henri De Braekeleer

Ik zie een oude man die nadenkt over zijn leven en zijn familie.

Hij is niet rijk en heeft veel meegemaakt in zijn leven in Duitsland, in Oost-Friesland.

In een klein dorpje woont hij in een groot huis dat hij in zijn leven gebouwd heeft.

Op een zomer in de late namiddag zit hij alleen zonder familie. De man denkt: 'Ik heb dit huis gebouwd voor mijn familie en ik heb heel mijn leven voor hen gewerkt. Nu zit ik alleen en dat doet pijn in mijn hart.'

Als ik de foto zie denk ik aan mijn cel waar ik ook zo zit te denken.

Als ik ooit oud ben ga ik op een dag ook zo zitten in mijn huis. Dan hoor ik de wind en de vogels en ruik ik de geur van de velden.

Renato

Landschap met de vlucht naar Egypte

Joachim Patinir

Ik heb dit schilderij gekozen omdat het me doet denken aan vroeger toen ik nog in Kroatië woonde. Het huis lijkt op mijn huis en dat maakt me blij!

Ik zou nu op dit moment in dat huis willen zijn.

Mijn oma en opa gaan de bergen in met een ezel. Ze wonen naast me in het dorp. Ik woon er met mijn vrouw en zes kinderen in het middelste huis. Mijn kleinkinderen wonen naast me.

Ik werk op het maïsveld. We maken van de maïs brood en polenta, dat is maïspap. Mijn kinderen spelen en zoeken champignons in de bergen. Ik hou van de rust en de natuur en soms ga ik vissen.

Ik zou graag terugkeren naar mijn dorp.

Sefik

Landschap met de vlucht naar Egypte

Joachim Patinir

Ergens in de bergen van Toulouse in Frankrijk was er een klein dorp. Op een dag werd het dorp aangevallen. Iedereen probeerde te vluchten, enkelen probeerden hun leven te redden en namen hun bezittingen mee. Een dorpe-ling probeerde zijn steenbok te zoeken en hij zelf verdwaalde ook. Ik zie hem lopen ergens in die bergen in de verte. De blaren ritselen en vallen van de bomen. De dorpe-lingen zijn boos omdat hun standbeeld vernield is. Het was een zwarte dag voor de dorpe-lingen.

Sil

De man in de stoel

Henri De Braekeleer

Het alledaagse eenvoudige leven.

Als ik naar dit schilderij kijk zie ik een oudere man van 70 of 80 jaar die aan het terugdenken is over zijn leven. Hoe het allemaal zo is gelopen of hoe het allemaal kon geweest zijn. Het moment dat de schilder heeft vastgelegd schept volgens mij een beeld van het alledaagse leven. Het toont dat je als mens sowieso een punt in je leven bereikt waar je even alles achter je moet laten en stilstaan bij alle mooie en minder mooie momenten die je gekend hebt in je leven. Automatisch komen daar ook emoties aan te pas zoals eenzaamheid, gemis, blijdschap en verdriet en nog een hele boel andere emoties die ik niet direct kan beschrijven. Als je naar de man in de stoel kijkt zou je bijna kunnen zeggen dat hij droevig is of eenzaam is of misschien denkt deze man helemaal niets en wil hij gewoon even bezinnen?

Het schilderij laat een man van de middenklasse van de maatschappij zien in de 19de eeuw, volgens mij ergens rond 1840-1900 gezien de kledij die hij draagt. Ook kan je afleiden dat het gaat om een plaats ergens in Europa aan de hand van het goudleren behang en het raamwerk dat je doet terugdenken aan de vensters van een oud herenhuis of stadhuis.

Hoewel de man in een rijke omgeving vertoeft, zie je toch aan de schoenen en de rest van de kledij dat hij eerder een gewone man is, in plaats van een rijke man. Wat deze schilder volgens mij wou aantonen is de realiteit van het alledaagse leven.

Dit schilderij zegt meer dan 1000 woorden!

Sunny

Bloemen en vruchten

Frans Snijders

Dit schilderij doet me denken aan mijn werk als vrachtwagenchauffeur. Ik moest groenten en fruit inladen. Op de tafel staan druiven, abrikozen, kersen, vijgen, peren, pruimen en frambozen en op de grond liggen augurken, asperges, artisjok, pompoen en courgette.

Een hond en een aapje maken ruzie. De aap wil de mand vasthouden en de hond krijgt niets van hem.

Er is een kapot bord op de grond. Ik denk dat de aap het bord van de tafel heeft getrokken. De tafel is van rijke mensen, want het fruit dat er op staat is heel duur.

Er staat ook een vaas met mooie bloemen; misschien is het feest.

Ik denk dat het in Europa is, maar er is een aap bij dus het kan Zuid-Afrika zijn.

Als ik dit zie mis ik mijn werk. Ik kon elke dag proeven van het fruit, dat was heel vers, zoals op dit schilderij!

Veli

Val van de opstandige engelen

Frans Floris I

Ik zie een slachtpartij tussen engelen en duivels. De engelen vallen de duivels aan. Ze vechten met sabels en zwaarden. De duivels zijn bang en in shock.

Duivels brengen problemen naar de wereld. Ze brengen alleen slechte dingen naar de mensen. De engelen willen een beter leven in de wereld.

In dit schilderij hoor ik veel lawaai. De duivels gebruiken geen taal, ik hoor ze enkel roepen. Deze oorlog vindt plaats in de bergen ver weg van de mensen.

Er is nog altijd oorlog, dus dit schilderij is vandaag ook nog altijd belangrijk.

Normaal winnen de engelen, maar ik ben bang dat vandaag de duivels aan het winnen zijn.

Vishkan

Vallei van Josaphat in Schaarbeek

Hippolyte Boulenger

Het schilderij doet me denken aan mijn kindertijd. Ik woonde in Turkije op het platteland.

Ik speelde in de natuur samen met mijn broer.

's Morgens bracht iemand de koeien, schapen en geiten naar plaatsen om te grazen.

Ik moest mijn familie helpen. We hadden daar groenten en ook fruitbomen.

Ik voelde me daar heel gelukkig omdat het er rustig en gezond leven was.

Ik zou daar graag terug wonen. En zoals die boer in het schilderij leven.

Youssef

